

NO FORMAL ADOLESCENTS

**BLACK FRIDAY,
BLACK SATURDAY,
BLACK SUNDAY...**

Tutoria

**PER A MILIONS DE PERSONES AL MÓN
TOTS ELS DIES SÓN NEGRES**

La nostra manera de consumir afecta a les persones més vulnerables

CONSUMIR EL JUST I NECESSARI DEPÈN DE TU

ACTIVITAT 0. REFLEXIONEM SOBRE EL VÍDEO DE CAMPANYA

Títol del vídeo: El consum responsable i els drets humans: les manufactures

Link:

<https://www.youtube.com/watch?v=uZopMdCh6TM&index=3&list=PLlkHKYp2calDldNxg1AcBNh1kEEfRj3av>

Data de producció: Juny 2016

Durada: 6'41"

Tema:

El tema que treballem en aquest vídeo és el concepte de consum responsable, concretament de les manufactures, conscienciant de l'impacte social i ambiental que hi ha darrere de bona part de tot allò que consumim. L'objectiu és obrir els ulls per mirar més enllà, i així poder limitar la quantitat de tot el que consumim i alhora trobar alternatives menys agressives per a les persones i els mitjans naturals. Amb això, estarem promovent ciutadans globals, capaços de garantir el respecte pel planeta i pels drets humans.

Índex:

1. Context global: el nostre impacte.
  - a. Introducció del nostre impacte respecte a l'aigua, a l'acumulació de terra, extractivisme, agricultura i biodiversitat, manufactures i cementiris de residus i Àfrica.
  - b. La manufactura
2. El consum responsable: què podem fer?
  - a. Informació
  - b. Canvi d'hàbits
  - c. Conscienciar al nostre entorn

Sinopsi:

Un grup d'alumnes joves reflexionen sobre els seus actes de consum, construint coneixement en compartir dades i experiències dins i fora de l'aula. El docent reconeix les inquietuds de l'alumnat i realitza un debat a l'aula. Per finalitzar l'alumnat i el professor realitzen un teatret per exemplificar què s'ha après.

Informació de base:

- a. **Manufactura** o fabricació, és una fase de la producció econòmica dels béns. Consisteix en la transformació de matèries primeres en productes manufacturats.
- a. Per **Consum Responsable** entenem l'elecció dels productes i serveis no només en base a la seva qualitat i preu, sinó també pel seu impacte ambiental i social, i per la conducta de les empreses que els elaboren.
- b. Una altra accepció de Consum Responsable, o consum crític, complementària a la definició anterior, és aquell que implica **consumir menys**, triant consumir només el necessari, i estant atents a com ens influeix la publicitat en la creació de necessitats supèrflues.

- c. És un imperatiu del nostre temps la realització d'un canvi social al voltant dels nostres hàbits de consum. El principi fonamental és que totes i tots som corresponsables, amb la nostra forma de consumir, dels impactes socials i ambientals de la producció.
- En el medi ambient, base de la vida a la Terra, tenint en compte que hem de prioritzar productes amb menors impactes ambientals i reduir el consum dels limitats recursos naturals de què disposem.
  - En les persones, assumint i defensant solidàriament l'obligació de garantir els mateixos drets per a totes.
- d. Quan afegim el qualificatiu de responsable al nostre consum estem significant la importància que té el consumidor per triar entre les diverses opcions que li ofereix el mercat de béns i serveis, tenint en compte els productes que valoren la **justícia social, l'ètica i la solidaritat**, i la **protecció del medi ambient**.

Objectius didàctics:

Al visualitzar aquest vídeo, els i les joves seran capaces de:

- Comprendre com les actuacions diàries de les societats d'occident en matèria de consum poden afectar els drets humans dels països empobrits, concretament els drets en el treball.
- Entendre la necessitat de realitzar un canvi en els hàbits de consum de la nostra societat opulenta.
- Descobrir quines alternatives tenim al nostre abast per minimitzar l'impacte social i ambiental sobre societats empobrides.

Metodologia de l'activitat:

Abans del visionat:

1. Construir entre tots i totes, apuntant a la pissarra, el coneixement previ de les paraules clau: manufactura, drets humans, drets dels/les treballadores, treball esclau...
2. Reflexionar en el grup classe sobre els següents interrogants:
  - Què són les manufactures?
  - Qui és el responsable de la pobresa quan es treballa més de 40h setmanals?
  - Quines responsabilitats tenen les empreses amb els drets humans? I els Estats? I els consumidors?
  - Què pot fer una treballadora o un treballador quan les escasses opcions de vendre la seva força de treball són a canvi de salaris miserables i en condicions laborals sovint humiliants?

Després del visionat:

Després d'haver visionat el vídeo podem començar una reflexió a classe a manera de la pregunta que ens planteja el professor del vídeo. Per a això, demanaríem fer grups de 4-5 persones per discutir els següents punts:

Creieu que totes les persones del Sud tenen els mateixos drets humans que nosaltres?

- Quin aspecte del vídeo és el que més us ha impactat?
- De quina manera som també corresponsables de la situació de les poblacions dels països empobrits?

- Què podem compartir amb la nostra família sobre el què hem après?
- Algú es planteja fer algun canvi personal per contribuir a que la nostra forma de consumir no afecti les persones més vulnerables?

Després de la discussió en grups, ja sigui després de cada pregunta, o després d'haver discutit totes juntes, es demanarà que una persona portaveu de cada grup expliqui al conjunt de la classe com s'ha desenvolupat el debat a l'interior del seu grup.

Aquesta activitat relacionada amb el vídeo, ens situa en un punt de partida òptim per treballar la resta de continguts d'aquests materials educatius de la campanya 2016-2017

PROFESSORAT

JUSTIFICACIÓ

Amb la present campanya volem posar de manifest quins són els nostres hàbits de consum quotidians. Volem profunditzar en com, els nostres gestos automàtics, diaris, poc reflexionats, tenen un impacte molt més gran que el que ens podem imaginar. Això afecta tant al nostre planeta com als drets humans i en especial als drets de la infància, que al ser un col·lectiu vulnerable, són als que més afecta.

Objectiu

- Fer conscient a l'alumnat de la repercussió que tenen les nostres accions en altres llocs del món i per altres persones.

Objectius específics

- Aprendre la interrelació dels problemes del món y la importància dels petits canvis en el dia a dia.
- Motivar la reflexió crítica sobre la procedència de les coses.
- Empoderar l'alumnat i capacitar-lo per ser lliure de triar què consumir, tenint en consideració als altres.

Temporalització

---

55 min

Material necessari

- 3 o 4 cartolines grans
- Bolígrafs, llapis de colors i retoladors.
- Bossa de brossa amb possibles coses que tirem cada dia.
- Ordinador, projector i connexió a Internet.

Metodologia

Es proposen tres activitats enllaçades . Us convidem a adaptar-les en funció de l'edat del grup i de com treballen. Potser amb dues d'elles o amb només una n'hi hagi prou. Comencem la reunió amb un aire desenfadat, presentant-nos i creant un ambient de confiança. Fem una ronda ràpida amb els nostres noms i demanant-los que diguin en una paraula l'última cosa que s'han comprat o que els han comprat . I és que el que comprem diu molt de nosaltres.

ACTIVITATS

Activitat 1. LA HISTORIA DE LAS COSES

De tots els objectes o coses que surtin a la ronda anterior podem triar 3 o 4 (depenent dels que siguin) i dividim els participants en grups.

A cada grup li assignem un dels objectes i els demanarem que s'inventin la història d'aquest objecte, des que es va inventar fins que ha arribat a les seves mans. Es tracta que s'imaginin tot el recorregut que ha fet aquest objecte: les seves peces, la seva matèria primera, fins i tot com se li va poder ocórrer a algú inventar-ho i per totes les mans que ha passat. Se'ls demanarà també que pensin en qui ho ha fabricat, en quines condicions.

Repartirem per grups unes cartolines grans on ho vagin escrivint bé en forma de còmic o de forma més narrativa, com ho prefereixin. La història ha de ser el més detallada possible i els deixarem 15 minuts perquè treballin. Tindrem cura i intentarem que tots participin i s'involucrin.

Transcorregut el temps, farem la posada en comú i cada un exposarà la història del seu objecte.

Ja tenim aquests objectes a les nostres mans, i ara què? Hem pensat alguna vegada el que fem amb ells quan ja els hem fet servir?

Podem complementar l'activitat amb el reconegut vídeo d'animació "La Historia de las Cosas"
<https://www.youtube.com/watch?v=ykfp1WvVqAY>

Activitat 2. QUÈ TIREM?

Els ensenyem una bossa d'escombraries plena de residus. Intentarem esbrinar de qui és aquesta bossa i com és la persona a qui li pertany. Dins podem trobar un tetrabric de llet desnatada, alguns iogurts, alguna samarreta trencada, alguna joguina passada de moda, una llauna d'un refresc, el pot d'algun xampú ... (seria interessant que preparéssim una bossa amb productes i coses que puguin ser d'ells, perquè se sentin més identificats).

Amb tots els objectes que van sortint podem anar creant a la pissarra el perfil d'aquesta persona. Podríem dir per què els llença? Ara els preguntem a ells: Quines són les coses que solen llençar?

Farem grups de 2 o 3 (en funció dels que siguin i de la quantitat d'objectes que tinguem) i repartim un objecte a cada grup. Han de veure quins recursos han estat emprats per produir aquest producte, d'on han sortit aquests recursos i buscar-li una nova utilitat. Com el reutilitzem o com l'aprofitaríem?

Els deixem 5 minuts perquè ho pensin i es posin d'acord. I ho compartim. Totes les idees són vàlides.

Activitat 3. MESOS, ANYS, SEGLES...

Els preguntem si saben quant triguen a desaparèixer un paper, una llauna , una bossa de plàstic, un xiclet ... Se'ls anima a que intentin endevinar i es comprova :

- Paper : 3 mesos
- Diari : 1 any
- Cigarretes : 2 anys
- Xiclet : 5 anys
- Llaunes : 10 a 100 anys
- Bosses de plàstic : 100 a 1.000 anys
- Targetes telefòniques : 1.000 anys
- Vidre : 4.000 anys

A més, en moltes ocasions veiem com els nostres residus, sobretot tecnològics, són portats a països empobrits d'Àsia o Àfrica, on són acumulats provocant malalties a la població que hi viu.

Per acabar amb una reflexió, es proposa projectar el vídeo "**Consumir o consumidor responsable**" per quedar-nos amb les coses que podem fer des del nostre dia a dia i posar el nostre gra de sorra per ajudar a que es compleixin els drets humans de les poblacions empobrides :

<https://www.youtube.com/watch?v= 7XMZ-nxiJY>

AVALUACIÓ

En cas de voler avaluar aquestes activitats, proposem que s'observi la participació i implicació de l'alumne a partir d'aquests tres ítems

ÍTEMS	EX	N	B	S	I
<ul style="list-style-type: none"> • El comportament ha estat adequat tant individualment com en grup cooperatiu					
<ul style="list-style-type: none"> • Ha mostrat interès per les activitats					
<ul style="list-style-type: none"> • S'ha implicat en les activitats					